

הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם
לבתי הספר העבריים
التفتيش على تعليم اللغة العربية وعالم العرب والإسلام
للمدارس العبرية

מדינת ישראל
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות

הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים
והאסלאם בבתי הספר העבריים

ערב הסעודית - ממלכת המדבר

מפמ"ר ערבית ועולם הערבים והאסלאם לבתי הספר העבריים:
ד"ר סיגלית שושן
מחברת היחידה: ד"ר חן עמר-נפתלי

יחידת לימוד: ערב הסעודית -

ממלכת המדבר

קהל יעד: שכבה ז', רמת CEFR: **A1**

משך זמן: 90 דקות.

נושא: תרבות במזרח התיכון.

הרציונל הפדגוגי

השיעור מזמין את התלמידים לחקור את המדינה הגדולה והמשפיעה ביותר בחצי האי ערב, אשר עוברת מהפכה ("חזון 2030"). דרך ניתוח טקסטואלי וויזואלי, התלמידים יתרגלו מיומנויות של איתור מידע ויבחנו כיצד מדינה מסורתית רותמת טכנולוגיית על ובינה מלאכותית כדי להמציא את עצמה מחדש.

יחידת לימוד: ערב הסעודית -

ממלכת המדבר

מטרות השיעור ("Can-Do's"):

התלמיד יהיה מסוגל לסרוק ולדלות נתונים היסטוריים, מתוך טקסט מידע, ולהשתמש בהם לפתרון בעיות.

התלמיד יהיה מסוגל לנתח שינויים חברתיים וטכנולוגיים בחברה שמרנית (כמו: מעמד האישה ופיתוח ערי עתיד), ולהסביר את המניעים הכלכליים לשינויים אלו.

התלמיד יהיה מסוגל לזהות את ערב הסעודית במרחב ולהכיר את גודלה הגאוגרפי.

כרטיסים כניסה

טרום קריאה:

לפניכם מספר שאלות נכון / לא נכון בנושא

השיעור.

אנא ענו עליהן בהסתמך על הידע הכללי שלכם
בלבד (אין צורך לחפש מידע, אפשר גם לנחש)

נכון ←

לא נכון →

כרטיסים כניסה

ערב הסעודית מייבאת גמלים מאוסטרליה כי
חסרים לה גמלים

נכון

לא נכון

כרטיסים כניסה

ערב הסעודית בונה עכשיו עיר בצורת קו ישר
באורך 170 קילומטרים שאין בה בכלל מכוניות

נכון

לא נכון

כרטיסים כניסה

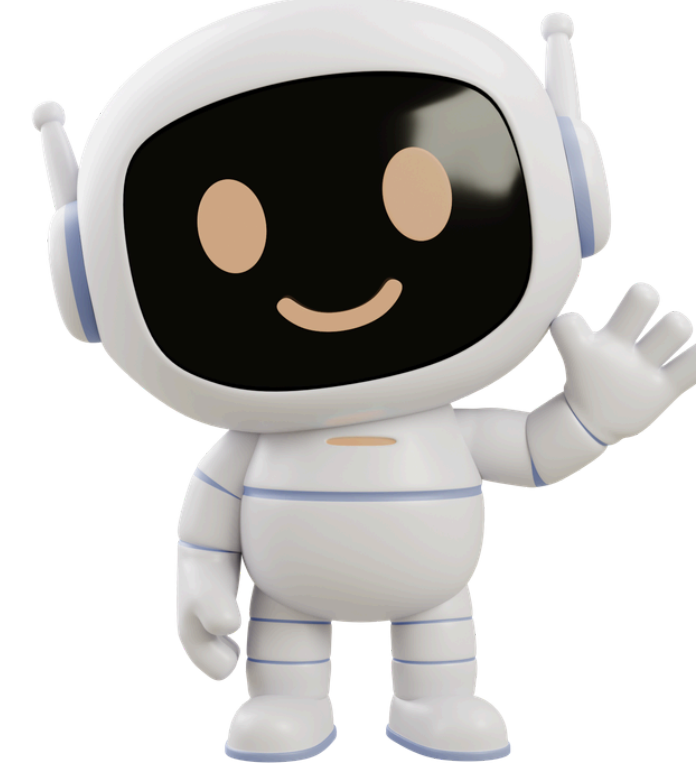
בערב הסעודית נשים קיבלו אישור לנהוג ברכב
רק לפני כ-8 שנים

נכון

לא נכון

כרטיסים כניסה

בערב הסעודית רובוטית המופעלת על ידי בינה
מלאכותית (AI) קיבלה אזרחות רשמית מטעם
הממשלה, ממש כמו בן אדם

כן

לא כן

כרטיס כניסה

למרות שזו מדינה ענקית (בערך בגודל של כל
מערב אירופה), אין בה אפילו נהר אחד זורם

נכון

לא נכון

תאמינו או לא - הכל נכון!

בערב הסעודית של היום, המציאות
עולה על כל דמיון.

עכשיו בואו נבין איך זה מתרחש

ממש במרחק טיסה קצרה ממדינת
ישראל

כרטיס מיזע

תעודת זהות

מיקום וגודל: המדינה הגדולה ביותר במזרח התיכון, משתרעת על רוב שטחו של חצי האי ערב. היא גובלת ביס סוף ממערב ובמפרץ הפרסי ממזרח.

עיר בירה: רִיַאד (Riyadh).

דת וקדושה: ערב הסעודית היא האזור שבו צמחה והתפתחה דת האסלאם.

בשטחה נמצאות שתי הערים הקדושות ביותר למוסלמים: מכה (שבה נמצאת ה'כעבה') ומדינה.

כרטיס מיזע

יורש העצר

מוחמד בן סלמאן (המוכר בעולם בראשי התיבות MBS) הוא יורש העצר והשליט בפועל של המדינה. כמנהיג צעיר יחסית (יליד 1985), הוא זה שהבין שכדי שערב הסעודית תשגשג בעתיד, היא חייבת להיפתח לעולם המודרני. בזכותו חלו בסעודיה בשנים האחרונות שינויים חברתיים ותרבותיים חסרי תקדים בקצב מסחרר: החל ממתן אישור לנשים לנהוג ולצאת לעבודה, דרך פתיחת בתי קולנוע ומופעי בידור (שהיו אסורים במדינה במשך עשרות שנים), ועד הפיכתה של סעודיה למעצמת ספורט, תיירות וטכנולוגיה עולמית.

שם מלא: מוחמד בן סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל
סעוד (מוכר בעולם בראשי התיבות MBS).

שנת לידה: 1985.

הורים: אביו הוא סלמאן (מלך ערב הסעודית
הנוכחי). אימו היא פהדה בנת פלאח.

מצב משפחתי: נשוי לנסיכה שרה.

ילדים: לזוג יש 5 ילדים (שלושה בנים ושתי בנות:
סלמאן, משעור, פהדה, נורה ועבד אל-עזיז).

מתי עלה לשלטון? בשנת 2017 מונה רשמית לתפקיד
יורש העצר. למרות שאביו המבוגר הוא עדיין המלך
הרשמי על הנייר, מוחמד בן סלמאן נחשב לשליט
בפועל ולמי שמנהל את המדינה ביומיום (בשנת 2022
הוא גם מונה רשמית לראש הממשלה של סעודיה).

כרטיס מיזע

כלכלה ונפט

ערב הסעודית היא אחת מיצואניות הנפט הגדולות בעולם. במשך עשרות שנים, הכסף מהנפט הפך אותה למדינה עשירה מאוד, אך גם למדינה שנשענת על מקור הכנסה אחד בלבד.

"חזון 2030" - המהפכה הסעודית: יורש העצר הסעודי, הנסיך מוחמד בן סלמאן, הבין שבעידן של התחממות גלובלית ומעבר לאנרגיה ירוקה, הנפט יאבד מערכו. לכן, הוא הכריז על "חזון 2030" - תוכנית ענק להפוך את המדינה למעצמת תיירות, טכנולוגיה וחדשנות, שלא תלויה רק בנפט.

כרטיס מיזע

שינויים חברתיים וערי עתיד

כחלק מהחזון, המדינה השמרנית עוברת שינויים מהירים. למשל, רק בשנת 2018 הוסר האיסור ההיסטורי, ולנשים סעודיות הותר לראשונה לנהוג ברכב! פרויקט הדגל של החזון הוא הקמת עיר עתידנית בשם ניאום (NEOM). בתוך העיר הזו נבנית בימים אלו "השורות" (The Lines) - עיר הבנויה כבניין אחד ארוך באורך של 170 קילומטרים, ללא כבישים, ללא מכוניות, המופעלת לחלוטין על ידי בינה מלאכותית (AI) ואנרגיה ירוקה בלבד.

כרטיס מיזדע

היחסים עם מדינת ישראל

באופן רשמי, לערב הסעודית ולישראל אין עדיין יחסים
דיפלומטיים.

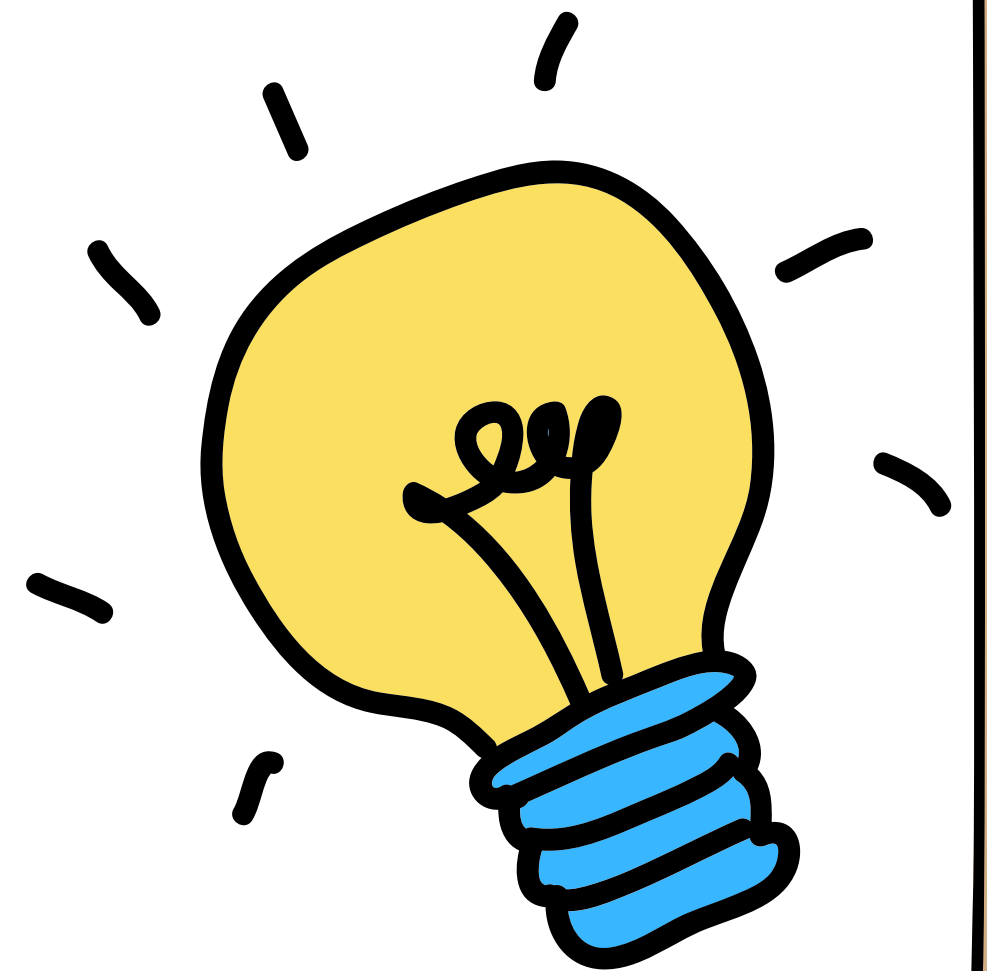
כחלק מאותו "חזון 2030" סעודיה מאפשרת למטוסים ישראלים
לטוס בתוך המרחב האווירי הסעודי, מה שמקצר משמעותית את
הטיסות שלנו למזרח! בנוסף, חלקים גדולים מעיר העתיד NEOM
נבנים ממש מעבר לים האדום קילומטרים ספורים בלבד מהעיר
אילת.

שאלות ידע בהתבסס על המידע הנלמד

בחלק זה נשלב את הידע שרכשתם עם
מיומנויות של חשיבה ביקורתית ופתרון בעיות.
עליכם להשתמש בידע שרכשתם, כדי להציע
פתרונות מעשיים משלכם.

קדימה מתחילים!

שאלות ידע

מהן שתי הערים הקדושות
ביותר לאסלאם הנמצאות
בשטח המדינה?

שאלות ידע

הנפט משמש כיום כגורם המממן המרכזי
בתקציב הסעודי. מדוע, לדעת יורש העצר,
מודל של הסתמכות על מקור הכנסה בלעדי
הוא מודל שאינו בר-קיימא לטווח הארוך?
ומהן החלופות שהוא מציע במסגרת 'חזון

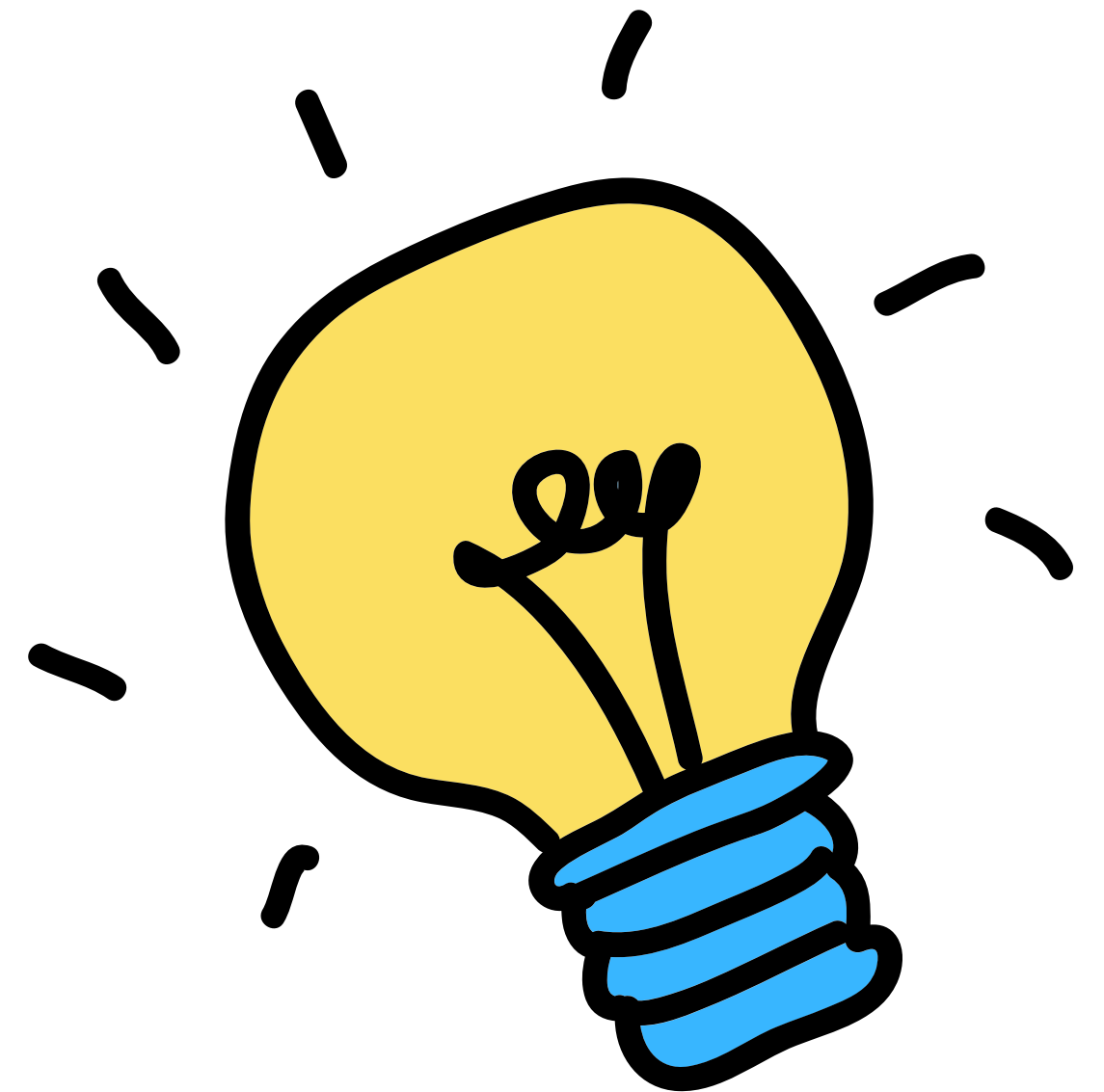
2030'?

שאלות לדין

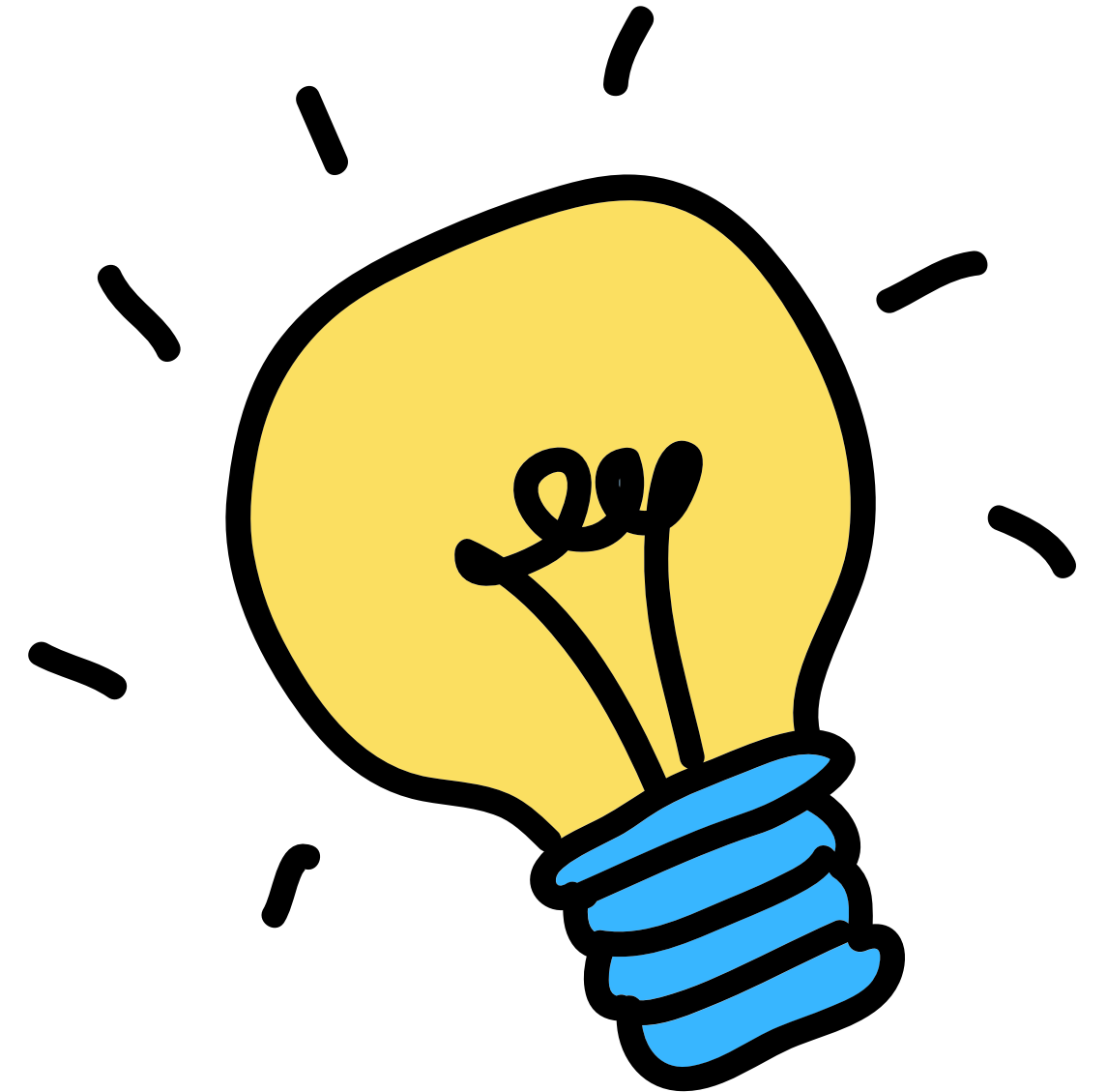
איזה שינוי משמעותי בחיי
הנשים בערב הסעודית קרה
בשנת 2018, ואיך לדעתכם זה
קשור לכלכלה מודרנית?

שאלות לדיון

ערי העתיד של פרויקט NEOM, ובמיוחד העיר 'The Line', מתוכננות בצורה של קו ישר באורך 170 קילומטרים, ללא רחובות מתפתלים, ללא כיכרות מרכזיות וללא שכונות מעגליות כפי שאנחנו מכירים היום. התנועה בעיר תתבסס רק על רכבות מהירות מתחת לאדמה מקצה לקצה. נסו לחשוב איך לדעתכם מבנה של 'עיר בקו ישר' ישפיע על קשרים חברתיים ותחושת קהילה?

האם יהיה קל יותר או קשה יותר להכיר אנשים חדשים, לשמור על חברויות או סתם 'להיפגש במרכז'?
מה היתרון ומה החיסרון של תכנון כזה לחיי חברה של בני נוער?

שאלות לדיון

מצד אחד, ערב הסעודית היא היא האזור שבו צמחה והתפתחה דת האסלאם, מדינה שמרנית שבה נמצאים המקומות הקדושים ביותר למסורת המסלמית. מצד שני, היא בונה את ערי העתיד המתקדמות ביותר בעולם ומעניקה אזרחות לרובוטים. האם לדעתכם קדמה טכנולוגית יכולה בסופו של דבר להחליף מסורת עתיקה, או שיש דרך שבה מחשבי-על ובינה מלאכותית יכולים דווקא לשמר ולחזק מסורת? תנו דוגמה שתמחיש את טענתכם.

חוקרים יקרים!

עד עכשיו אספתם מידע מרתק על המדינה
המסקרנת ביותר במזרח התיכון -
מרובוטיות שמקבלות אזרחות ועד לערים
בקו ישר.

אבל בעולם של ערי העתיד והטכנולוגיה, לא
מספיק רק לשמור את המידע בראש, אתם
חייבים לדעת איך להעביר אותו הלאה.

ברוכים הבאים

לאתגר מרוץ המושגים!

לאחר שקראנו את המידע על המדינה, אנחנו עוברים למשחק. המשימה שלכם היא לגרום לקבוצה שלכם לנחש את המושגים החשובים של השיעור. אבל יש אתגר: המערכת חסמה מילים קלות וברורות. תצטרכו להפעיל יצירתיות, חשיבה מהירה ושיתוף פעולה. יש לכם בדיוק 60 שניות.

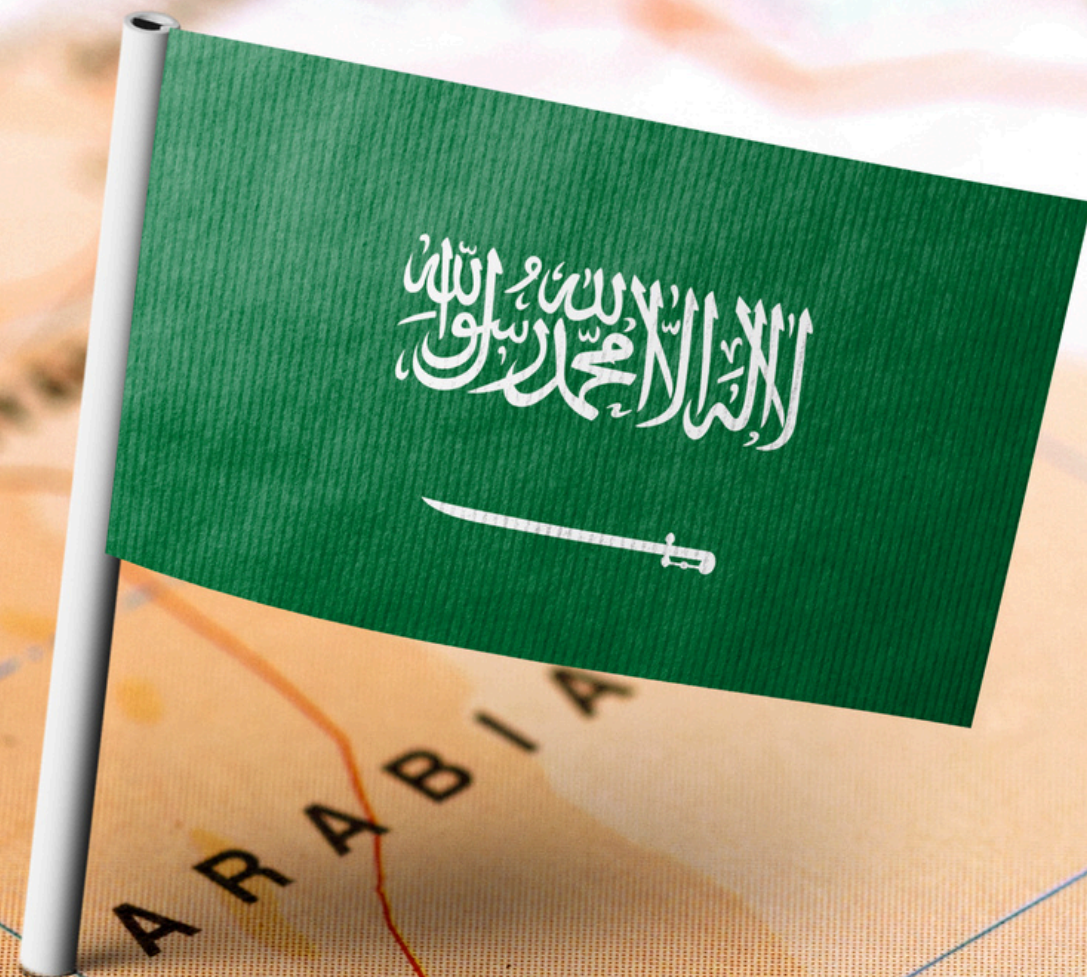
מי הקבוצה הראשונה ששולחת נציג?

למעבר למשחק

לחצו

למידה מהנה